

PEST, OCTOBER 4.

40 szám.

II. FÉLÉV. 1860.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer: esütörtökön. Előfizetési díj: helyben félévre 1 frt 31 kr., s egész évre 2 frt 62 kr. aust. ér.; vidékre postán félévre 1 frt 66 kr., s egész évre 3 frt 32 kr. aust. ér. Az előfizetési pénzek a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalába (Lipót-utca, 8. sz.) bérmentesen, a lap szerkesztését illető levelek pedig a „Katholikus Néplap” szerkesztőségéhez (Pest, Képiró-utca, 4. sz.) intézendők.

A sz. olvasó ünnepe.

Fölöttébb sajnos, hogy korunk a sokszor bárdolatlan névvel illetett középkor vallásos szokásaiból magát oly igen kiélte; pedig tudnia kellene, hogy minden műveltsége ennek hitzilárd vállain építkezik. Oly tárgy, mint a sz. olvasó, ma már a művelt világ fiainak szánakozó hideg mosolyával találkozik. Míg azt egy hős, Hunyady János, kardja markolatán hordozhatni a legnagyobb szerencsésének tartotta; míg több királyaink letévén a királyi pálczát, azt forgatták, a nők pedig legdrágább ékességeknek tartották: azalatt napjainkban a falusi nép közé és az egyszerű szerzetes kordájára van száműzve. Mennyire megváltoztak az idők! Az igaz, hogy a sz. olvasó a mai divat és műveltség elvei mellett úgy állna, mint Bacchus fején a töviskorona. Ennyiben következetes a változás. De ha meggondoljuk magasztos rendeltetésünket: feledve mindent, mi utunkban állhatna, örömmel nyulunk az eszközökhöz, mikkel hatalmas közbenjárónk kegyét megnyerhetjük, és irántai köteles tisztelet-szálladónkat lefizethetjük.

De lássuk röviden a sz. olvasó ünnepének eredetét.

1571-et irtak. October 7-én, vasárnap az egész keresztény világban elterjedt sz. olvasóbeli társulatok végezék szokott ajtatósságukat. V. Pius, e korbeli pápa, a nevezett nap délelőtti óráiban egyszer hirtelen fölnyitván szobája ablakát, annál néhány perczig mély gondolkodásba merülten állt; azután pedig a jelenlevőkhez fordulván, magas lelkesedéssel fölkiáltott: „Félre minden más dologgal! arra jelenleg nincs idő; fussatok a templomba Istennek hálát adni. Hadseregünk győz. Mária a keresztények segítségé.”

Ugyan e hó vége felé jött a hír Velenczéből — a pápai hírnök elkésvén — Romába, hogy a keresztények a török tengeri hadsereg fölött teljes győzelmet nyertek a lepantói tengeröbölben. Ugyanis a sikeres hódítások által nagy erőre vergődött ozman hatalom már-már végveszéllyel fenyegeté az egész nyugoti kereszténységet. V. Pius látván a veszélyt, fölhevítá a keresztény fejedelmek

ket ennek elhárítására. Don Juan, a 25 éves bátor spanyol herczeg, vevé át II. Fülöp spanyol király és a velenczei köztársaság egyesült hadseregének vezényletét. Azonban hogy a fényes győzelem nem annyira a sereg és vezér vitézségének, mint a bold. Szűz hathatós közbenjárulásának tulajdonítandó, eléggé tanúsítja azon tagadhatlan tény, mely szerint V-ik Pius pápa ihletségében épen a sz. olvasó imádkozásának idejében látta a hadsereg győzelmét.

E véres, de örökre dicső tengeri ütközetben a hitetlenek harmincz ezer embert vesztettek; gályáikból százharmincz a szövetségesek hatalmába került, kilenczven pedig részint zátonyra jutott, részint elmerült vagy elégett. „A keresztények eme dicső napja a törökök hanyatlásának korszaka volt. Az nekik nem csupán emberekbe s hajókba került, ezek vesztését helyre lehet állítani: ők az nap elveszték azon véleménybeli hatalmat, mely a hódító népek főerejét teszi, melyet szerzeni csak egyszer lehet, de visszanyerni soha“¹⁾. — „Törökország a lepantói csata óta föl nem kelhetett. Elveszté abban azon sulyát, mely negyedfél századtól fogva névéhez kötve volt“²⁾.

Ily szembeszökőleg a bold. Szűz közbenjárására nyert diadalt csak egy az ő tiszteletére szentelt ünnep örökíthetett meg méltókép, mely is — a győzelem october első vasárnapján történvén — mindig e hó első vasárnapján ületik meg. „Midőn a világ a nyert győzelmeket pompás diadalívek s más szintén mulckony építmények által szereti dicsőíteni: az egyház azok halhatatlan emlékéit ünnepeiben biztosítja, s ezt névszerint az említett győzelmekre nézve annál méltóbban teszi, mert azok szegték szárnyát a török romboló hatalmának.“

Még néhány szót a sz. olvasó eredete-, szerkezete- és czélszerűségéről.

A kereszténység első századaiban élt remetek veték szokásba, hogy a Miatyánk, zsoltárok és egyéb imák számát, miket naponként elvégezni akartak, apró ködarabkákkal jelölték és számították. Később a szerzete-

¹⁾ Bonald. — ²⁾ Poujoulat — Lonovics Archaeol.

sek is átvették e szokást, és a sz.-benedek-rendiek kövek helyett apró fagolyókat fűztek össze, hogy menés és munka közben magukkal hordhassák. Innen veszi eredetét a sz. olvasó. Azon alakját, melyben most van, sz. Domonkostól kölesönzé, ki a korában támadt eretnekek megtérítésére szánván el magát, nem csak maga folyamodott a bold. Szűzhez, az eretnekek kiirtójához segedelemért, hanem a merre ment, mindenütt sürgette a hívőket, hogy az olvasó imádkozásával Mária oltalmáért esedezzenek. Nem is késett ő közbenjárásával: a kérést siker koronázta, az eretnekek kiirtottak. Ezen időtől fogva a sz. olvasó a katolikusok előtt mindig nagyra-beesült és kedves imádság volt. És méltán. Szerkezete ugyanis minden egyszerűsége mellett magasztos és megragadó. Áll az apostoli hitvallásból, hét Miatyánkból és hatvanhárom Üdvözlétekből. Először hitét vallja meg az imádkozó; mert e nélkül sem ő maga, de imája sem lehet Isten előtt kedves. Ezután következik az imádságok legszebbike, a Miatyánk, melyre maga Jézus tanított minket. Az erre következő három Üdvözlésben a hit-, remény- és szeretetbeni öregbedést majd az értelem, akarat és emlékezet fölvilágosítását és szilárdítását, majd végre gondolatink, szavaink s cselekedeteink igazgatását kérjük. A többi Üdvözlésekbe az egyházi évszakok minősége szerint a három nemű, t. i.: örvendetes, fájdalmas és dicsőséges titkok illesztettek. E szerint, ki a sz. olvasót rendszeresen imádkozza, magát mintegy az egyház életébe áthelyezi; vele dicsőít, örvend és szomorkodik.

Mellőzve a számos csodákat, melyek a sz. olvasó imádkozására történtek, elég czélszerűnek tüntetik azt föl azon kedvezmények, mikben eddig a romai pápák által részesült. Ki a sz. olvasót magánál hordozza naponkint, száz napi bucsut nyer. XIII. Benedek mindazoknak, kik az olvasót az illető titkokkal együtt elmondják, minden Miatyánk- és Üdvözléteért száz napi bucsut; ha azt egész évig naponkint elmondják, meggyónnak és megáldoznak, teljes bucsut engedett. IX. Pius pedig azoknak, kik az olvasót valamely templomban vagy kápolnában, vagy otthon többed magukkal elmondják, ugyanannyiszor tiz évi, azoknak pedig, kik azt az érintett módon hetenkint háromszor elmondják, s meggyónván és áldozván ő szentsége szándokára imádkoznak, minden hó utolsó vasárnapjára teljes bucsut engedett.

Egyéni és még több lelki nyereség levén a szent olvasó imádkozásához csatolva, előttünk, katolikusok előtt nem lehet a sz. olvasó közömbös tárgy. Boldogok azok, mond sz. Bonaventura, kik Mária kedvében vannak, és a mennyei szentek ezeket már akkép tekintik, mint társaikat; mivel az, a kin megismerni, hogy Mária szolgálói közé tartozik, az élet könyvébe van írva. Ha Mária szolgálói akarunk lenni, soha el ne mulasztjuk e szép ajtatosságot, mely neki igen tetszik; mivel ő maga tanította erre sz. Domonkost. „Minden veszélyed- és szenvedésedben tekints Máriára, s hívd őt segítségül.“¹⁾

D u n a p a r t i.

¹⁾ Sz. Bernard.

Tengeri csata Lepantónál.

(October 7. 1571.)

Lepantónál hajósereg
Áll csatára készen;
Lepantónál a tengernek
Arja piros lészen:
A világtól sok spanyol vesz
Ma bucsut örökre,
Ha az Isten nem tereli
A vést a törökre.

Roma térer népsereg van
Szent menetre készen;
Telve szívök áhitatos
Érzettel egészen:
Buzgó keblök érzeményit
Bemutatni vágnak
Szűz Anyánknak, az Olvasó-
Egylet Asszonyának.

Pius pápa a vatikán
Tróntermében ül le,
Bibornoki összegyűlnek
Tanácsba körüle,
Számítgatják: valljon a tar
Szelim hajóhadja
A keresztény Don Juanét
Mennyivel haladja?

Don Juan már Messinából
Indul a csatára,
Lepantónál a vad ozmán
Hadat ott találja:
S hajóirul ellenére
Hull a kartács, bomba . . .
Futna Szelim, de járműve
Mind olyan otromba.

Hah! ott egy sorhajó sülyed,
Itt meg annyi lángol;
Az imánok biztatgatják
A tart a koránból . . .
Ömlik a vér . . . a hadat a
Füsttől alig látom . . .
Ne hajts arra Szelim zultán,
Fenakaszt a zátony! . . .

Romában a győzedelmes
Szent Szűz templomában
A bucsusok buzgó ajkan
Egy, csak egy fohász van:
„Kegyes szent Szűz kér le áldást
Népünk fegyverére;
Oh ha folyni kell, ne folyjon
Keresztények vére!“

Pius pápa esedezik . . .
Ablakához járul,
S lelkesülten ily örömhang
Zeng le ajakáról:
Győztünk! hála a szűz Anya
Esedezésének . . .

Aldjuk Istent, őt, kivel hős
Hadaink győzének.

Lepantónál a vezérhóst
Öt ezer rab áldja :
A szabadság üdvét adta
Nekik nyert csatája,
S a dicsőség koszoruját
A derék vezérnek,
Ki a török vad hatalmát
Legelső töré meg.

Hír jött, s ténynyé lőn, mit Pius
Lélekben szemlele,
S hálaünnepe szenteltetek
A nap emlékére.
Még ma is e szent ünnepen
Hő főhászkok szállnak
Zámolyához az Olyva s ó
Kegyess Asszonyának.

* * *

Szüz Anyánk, a benned bizók
Hiv oltalmazója !
Fordítsd győtrő bánatunkat,
Fordítsd, kérünk, jóra ;
S hogy a vész, mely bűneinkért
Összegyűlt fölöttünk,
Szét ne zuzzon, szent Fiadnál
Esedezz érettünk !

L á z á r.

Gizela.

vagy

A megpróbáltatás napjai.

— Történeti beszély. Folytatás. —

Palóczitól.

II.

Az 1241-ik év telének végén tartott budai országgyűlés befejeztetett. A rendek szétoszolván, visszatértek saját tüzhelyökhöz. Béla néhány meghittebb emberével a királyi lak egyik termében tanácsot tartott: mi módon lehet orvosolni a bajt, lecsillapítani a kunok elleni ingerültséget, mely az országgyűlés folyama alatt a magyaroknál — ama balhiedelem következtében, hogy a kunok a tatárok frigyesei — oly magas fokra hágott, miszerint Béla a rendek sürgetésére Kutent s néhány kun nagyot kénytelen volt szoros őrizet alá tétetni?

A tanácskozás után a királynál egy futár jelentett be. Ez Hederváry nádortól jött — kit Béla még 1240-ik év végén küldött a határok megerősítésére — s azon leverő üzenetet hozta, hogy a tatár fővezér, Batu, roppant seregével már az ország határához érkezett; tehát minél gyorsabban lehet, segedelem küldessék, mert a magyar had, bátor lelkesülve van, kész, mint egykor Leonidásé, hősiesszántsággal magát föl is áldozni; mindazáltal esekély száma miatt a határokat megvédeni nem leendő képes.

Béla segedelmet a nádornak nem küldött ugyan, mert lehetlen volt; de fejedelmi kötelességéhez híven mindent megtett, mi által a veszélyt elhárítani remélhető. Segély-sürgetés végett tüstént követeket küldött Friderik osztrák herceghez; az országban pedig parancsot bocsátott ki, hogy a nemesség, a megyei zászlóaljok s a kunok minél előbb Pestre gyűljenek. Főgondja volt oly sereget állítani ki, mely elég erős leendett a vad csorda bősziült rohamát azon esetben is visszatartani, ha az a derék had fölálltáig a határokon áttörne.

Midőn a királyi parancs J* falvára érkezett, Konokyék még ott voltak. Az öreg Jámborfy oly szépen, oly meghatóan beszélt a parancsvétel után a honfi kötelemekről, hogy néhány pillanatra Konoky Gejza is megelégedezett gonosz tervéről, s a többi fegyverfoghatókkal együtt ő is késznek nyilatkozott életét és véréit feláldozni a hon szabadságáért. Távoztakor Istvádyt és Jámborfy Gyulát arra kérte, hogy addig el ne induljanak, míg ő is nem egyesül velök. . . . Lelkesedése azonban, mint a következmény meg fogja mutatni, csak szalmatűz volt. —

Pár nap mulva azon leverő hír keringett J* falva vidékén, hogy Batu khán a fákkal erősített határokon már áttört, s ötszáz ezernyi seregével tönkre tevén a nádor maroknyi hadát, sebes léptekkel halad előre, pusztit öldököl mindentelé.

E szomorú hír hallatára, melynek valóságát a felgyújtott falvak lángjának mértföldekre terjedő rémes világa eléggé igazolá. Istvády és Jámborfy Gyula egy lovas postát menesztettek Konokyékhoz azon üzenettel, hogy Gejzára még egy napig várakoznak; hatelát eltökélt szándoka az ő társaságukban jelenni meg a királyi táborban, akkor ugy intézze dolgait, hogy a kitűzött nap estéjén, vagy a következőnek koránján okvetlenül J* falván legyen.

Konoky Gejza, kibén a boszuállás tüze ekkor már ujra lángra gyult, a J* falvi egyént azon válaszszal bocsátá vissza, hogy rá ne várakozzanak; mert miután atyja az uton magát meghűté, és e meghűtés következtében veszélyes betegségbe esett, gyermeki mulaszthatlan kötelességének tartja atyja teljes felgyógyultát megvárni, s csak azután indulni el.

Konoky József, Gejza atyja, ha meg kell mondani a valót, igaz, hogy meghűté magát, s ennek következtében egészségi szempontból némi változásokon ment keresztül; de koránsem volt veszélyes beteg. Gejza bármily gyöngéd szeretettel viseltetett atyja iránt — min azonban, jellemét ismerve, méltán kételkedhetünk — bizton utnak indulhatott volna; sőt miután hallá, hogy a tatár sereg a határokon már áttört, pusztítva s öldökölve rohan előre, táborba szállni mulaszthatlan szent kötelességévé vált. De ő nem sokat tördött a hazával; feledett mindent, mi szent; egyetlen eszme foglalkodtatá elméjét, pokoli gonosz terve. Czelhoz jutni, Gizelát bármi módon birtokába keríteni: ez volt, hogy ugy mondjam, a bálvány, melynek tömjénezett, melynek lábához kész volt ama drága földet is áldozatul tenni, melyen kívül, a páratlan költő feledhetlen szavai szerint, a nagy világon nincs számunkra hely. . . saját édes hazáját.

Míg a J* falvi egyén Jákóházán járt, addig Istvády- és Jámborfiéknál gyors készülétek tétettek, hogy a

mát mindannyiszor visszaverte. A hős védelem azonban csak rövid időre hátrítá el a veszélyt. Az éj beálltával a tatár had egy része csöndesen átkelt a folyamon, a magyar tábornok bekeríté, s pitymallatkor azonnal megtámadá. A heves roham által meglepett, s hogy esatarendbe álljon, időt nem nyerhető magyar sereget páni félelem fogá el; rövid, kétségbeesett ellentállás után futott, ki merre rést talált. A tatár had borzasztó öldöklést vitt véghez, irgalom nélkül mészárlá a kétségbeesetten küzdőket; vad dühében nem ismert könyört, kegyelmet nem adott senkinek; a legvilkoltak véres tetemei két napi ut hosszán hevertek. E tért látva; a sebesültek jajait, a halállal küzdők véghőrgését, a durva ellen vadrobaját s a hadi kiáltások rémuralgását hallva, az ember egész valóját borzadás futotta át, akaratlanul is a világ vége, az utolsó nap jutott eszébe. . .

De hagyjuk el a borzasztó helyet; fordítsuk el szemünket a honfi vérről áztatott roppant térről; vessünk fátyolt, sűrűt, sötétet, átláthatlant a lélekzázó jelenetre. Ne tépjük föl a már behegedt, begyógyult sebhelyet; ne újítsuk meg a fájdalmat, mely szemünk könnyzaporát föntartja, hogy minden egyes esőjje izzó parázsoként esék vissza a szívre, gyötörje, kínozza, égesse. . . Ott áll ugy is a gyászos esemény a történet évlapján; eltörölhetlen vérbetűkkel iratott az oda, intő példa gyauán: hogy benne, mint egy tükörben, látván az utó nemzedék a meghasonlás és pártviszály szomorú következményét, egyesítse mindenkor erejét, egyesült erővel iparkodjék e drága hon fölvirágzását előmozdítani, s válság idején a vést elhátrítani. Egy legyen a szív és akarat! . . . De hagyjuk el, mondom, e szomorú képet; fordítsuk figyelmünket beszélyünk egyik főszemélyére, Jámborfy Gyulára. Lássuk mi történt vele.

Jámborfy Gyula buesut véve forrón szeretett jegyesétől, Istvády Gizelától, lovára veté magát, s jövendő ipjával utnak indult.

A két lovag szóltanul haladt jó ideig egymás mellett. Saját eszméjével volt elfoglalva mindkettő, a fölött merengett, gondolkodott. Hosszu hallgatás után végre Jámborfy Gyula így szólt Istvádyhoz:

— Kedves urambátyám! Boocsásson meg, ha talán fontos tárgy fölötti elmélkedésében háborgatom; de keblem oly nyugtalan. . .

— A tárgy, mely fölött, kedves fiam, elmélkedem, valóban fontos, . . . a haza sorsa. Gondolom, téged is ez nyugtalanít.

— Igen és még . . .

— És még?

— Jegyesem! Valami kimagyarázhatlan előérzet sokkal nagyobb vést látat velem az ő, mint saját fejem fölött.

— Hogyan? hisz őt biztos helyen hagytuk.

— Ugy látszik; és én mégis félek. Ki tudja a határon áttört tatár seregnek valamely portyázó csapatja nem kalandoz-e egész odáig?

— Az lehetetlen! . . . És ha megtörténnék is, ott van Konoky Gejza.

E név hallatára Gyula önkénytelenül megrázkódott.

— Konoky Gejza, kedves bátyám, a legjobb szándék, a legjobb akarat mellett sem leendő képes egy egész csapatot föntartani.

— Ne aggódjál fiam szerfölött! Gizela, mondom, jó helyen van. A mi pedig minket illet, bizzunk az isteni gondviselésben s fegyverünkben. A harcmezőn mutassuk meg, hogy honszerető atyáinknak méltó utódai vagyunk.

Jámborfy Gyula a csatamezőn, a mohi pusztán valóban megmutatta, hogy őseinek méltó utódja, keblében magyar szív dobog, ereiben magyar vér foly. Lélekjelenlétét a legnagyobb veszélyben sem veszté el; bátran, elszántan harczolt. Midőn a magyar sereg nagy része már futásnak eredt, futásban keresett menedéket, ő még akkor is megtartá helyét, rendíthetetlenül küzdött; neve bizonynyal a mohi mezőn elvérzett, haza mátyrjainak névsorába iratik, ha Istvády nincs, ki lováról lesújtatva összekulesolt kezekkel kérte: hogy, miután már ugy is minden veszve van, néhány kétségbeesetten küzdő ugy sem tarthatja meg a csatát, ha még lehet, vágja ki magát, siessen haza, szabadítsa meg a honlevőket, velők kedves aráját, Gizelát. E név vágyat költött Gyulában az élet után, melyről előbb teljes odaengedéssel lemondott; új erővel rohant az ellenre; néhány percz alatt rést tört magának az őt körülözönlő roppant tatár tömegben, s tajtékzó lován villám-sebességgel repült haza felé.

(Folytatása következik.)

Balatonfüredi séták.

XI.

Higyétek el, azok mind hazudnak, kik minden bebizonyítás nélkül mondják: a csodák ideje lejárt.

Mintha bizony a tények megszűnnének tények lenni, ha tudomásunkra nem jönnek; vagy mintha belértékők az által vesz-tene, ha létesítő okukat nem fogjuk föl; vagy mintha a rendítő események rendkívüliségének önkényét meg kellene szűnni, ha azok a természet működésével jönnek össze, s így aztán helytelen és könnyelmű itélet által a természet munkájának tekintetnek!

Természet!! De hát mi az a természet? A fogalom, vagy a valóság lény-e? Talán valami örök óriás, mely a világ mindkét sarkába csipeszkedve, minden felsőbb utasítás nélkül csupán ő n m a g á t ő l teremt és épít, vagy pusztít és ront a világ színén? Vagy tán valami kérlelhetlen, vas következetes-ségű szellem, mely kiténő bölcseségét a századok eseményeiben örökíté?

Nem! . . . A természet az Ur műve, tehát szolgálja is. És a jó szolga csak ura parancsát szokta teljesíteni. Az Ur szól; és a villámok gyujtanak; a tenger zug, vagy csendesül; a föld sarkáiban inog, és így tovább. A mint meg is van írva: Diesérjétek őt nap és hold, csillagok és világosság, egek egei és a vizek; mert ő mondá, és lettek; és ő parancsolt, és teremtettek; és ő rendelte el őket öröktől fogva örökké, parancsot adván, mely el nem mulik.

És mégis az emberek a csodával batáros eseményeket a természet munkájának tartják. Szánandó ellenmondás! Mert míg egy részről tagadni akarnak, nem fontolják meg más részről, hogy a dolognak épen e természetes utra vezetése által ugyanazt, akaratok ellenére, a v e g o k r a, Istenre vezetik vissza; mert a szolga csak ura akaratát teljesíti.

Két eseményt említünk meg. Az első az idén, a másik tavaly történt. A helyet kiméletből elhallgatjuk; ugy is majd eleget megtudják, kiről szól a leczke.

Az egyik ez. Augustus 14-ke volt, előnapja a magyarok Nagy-Asszonyának. Már az „Angyali üdvözet” imádsága is el-mult; az egész város csendes, mindenki a holnapi ünnep elmélkedéseivel foglalkozván; mert hisz hön szerető Anyánknek dicsőséges mennybemenetelét tartandjuk. Csak egy helyen van

nagy munkásság, egy jókora szérűben, hol számos munkás foglalkozik az Isten áldásának betakarításával.

Hanem Isten áldása a gonosz kezében átokká szokott változni!

Itt is, ott is nagy garmadákban áll a gabna; amott még jókora kicséplendő asztag; emerre szénaboglyák, és így tovább. Mindenütt sok az áldás, hanem hiányzik az áldást megköszönő hálá.

— Holnap szórunk! — mond a munkásokhoz e sok áldás birtokosa.

— Abból, uram, mi sem lesz — viszonzók a munkások — mert mi katolikusok vagyunk, s holnap dolgozni tiltja hitünk, mert tünep van.

Boruljatok be gyászfelhőkkel ti egek; homályosodjál el ragyogó nap, nehogy meghallja azt a hajmeresztő kifakadást Nagy-Asszonyunk, melylyel őt a sok áldás birtokosa illeté!

Szitkait így végezé:

És ha mindjárt a menny — . . . vagy a . . . f . . . eszi is, mégis meg kell lenni!

És a tiszta ég csakugyan borul, a csillagok tünekezni kezdenek: az Úr szolgálói jönnek a parancsolatot teljesíteni. A munkások is elmentek, nem mervén egészen megtagadni az engedelmességet: a kenyér hiánya sokra viszi az embert!

És az éj beáll rémesen, sötéten; és a gazdag nyugodtan alszik, álmódozva nyeresége számaival. Azt mondják, de magam is láttam: a barom mielőtt lefekszik, térdre hull, és úgy ereszkedik le aztán; mikor pedig fölkel, szintén ezt teszi. E térdrehullás az ő imádsága és hódolata. De a gazdag ezt nem teszi: ő nem ismer magánál nagyobb urat.

Nyugot felől iszonyu felhők jönnek. Egyik mennydörgés a másikat váltja föl. Zug, sivit és recseg a fergeg. A buzgó faluk tornyain eseng a harang sirva-riva, nem hogy önmaga, hanem az imádság ereje által, melyre jelt ad, elfordította az Úr haragját. Fákat sodor a vizár, miket a villám lehasogatott. Boldogtalan, kit uton ér a zivatar!

Végre eget és földet megrázkodtató dördülés hasítja végig a léget. S mielőtt a hang a sötét, mogorva Bakony rengetegein át és át vízhangzanék: már egy óriási láng emelkedik az égnek, rémületes vérvörös színt terjesztvén mindenfelé — az isteni harag lángját!

Mert hisz meg van írva: tűz, jégeső, zivatar az ő szolgálói.

A gazdag asztagjai, kazaljai, s gabnagarmadáiba villám esapott! — Ne közelítsen ide ember. Hiában minden munka; földi teremtés nem képes a mennyei tüzet eloltani. . . . Isten! látjuk, hogy vagy, s jaj nekünk, ha ellened szegültünk! . . .

És leégett minden, és tűszökké vált a gazdag kezében az áldás; mert a nyert talentommal gazdálkodni nem tudott. A mellette fekvő, szegények képét ellenben körös-körül megkímélte az elem. Ugy-e csupa véletlenség?!

És az ég, mintha a boszuval megelégedett volna, egyszerre tisztává lett, folytatván újra rendes körútját. Ez a Nagy-Asszony napján való szórás mégis elmaradt; mert ama nagyobb Úr n a k másképp tetszett.

Higyétek el tehát, azok mind hazudnak, kik minden bizonyíték nélkül mondják: a csodák ideje lejárt; vagy hogy a természet — mint szolgáló — önmagánál nagyobb urat ne ismerne.

A másik eset ez:

Vadkörtét ment szedni egy keresztény — nem katolikus — Kisasszony napján. (Közben legyen mondva: alig van falu, hol ünnepeken a gyümölcszedés ne divatoznék.) — Hanem mit törődik ő a mennyei Kisasszonnyal? Ő épen most akarja ezt és nem máskor. Jó, csak tedd: ha Istennel kezdéd munkádát, bizonyára áldás leend rajta; de ha nem: jaj neked!

Zsákja már egészen tele volt, midőn egy asszonnyal találkozott, ki feddőleg mondá neki:

— Ugyan nem felsz az Istentől, hogy Kisasszony napján vadkörtét mersz szedni?

— Nem biz én; sőt ehon ni! annyit szedtem, hogy még a szép Kisasszony is jól lakhatik belőle!

Meddig ember nehézkés szívvél? mit dulkan-fulnak az emberek, és töprenkednek hasztalanságokon?

Várja, várja a vadkörte-szedőt családja; de nem jó. Egy,

kettő, három nap mult már, és még sem jó. Ur Isten, hová lett?

És kikutatják és átbarangolják az erdőket, keresvén, ki elveszett.

Meg is találták; csakugy a tele zsák mellett ott feküdt — holtan!

Fölbonzolásakor kiltunt, hogy a vadkörtétől fuladt meg. Kinek szedte hát? És lett áldás az ő kezében: halál!

Hanem persze ez csupa véletlenség vagy természet!

Higyétek inkább, azok mind hazugok, kik minden bizonyíték nélkül mondják: a csodák ideje lejárt. Hasztalan és üres okoskodás helyett mondjátok el inkább: Uram!

„Szabadíts meg minket a gonosztól,
Mert közöttünk oly sok a gonosz!
Ments a legnagyobb gonosz-, a büntől,
Mely lelkünknek végveszélyt okoz . . .
Mi Atyánk! kegy-, irgalomnak Atyja!
Jusson el hozzád forró imánk;
Hiszen arra szent Fiad tanított,
Oh hallgass meg, Istenünk, Atyánk!

Lukácsék János

Jégeső Vaalban

1860-dik évi augusztus 11-kén.

(Vége.)

Isten az ő szövetségben a tíz parancsolatot maga ujjával írta köztáblákra, és az Izrael népének számára Mózesnek adta. Jézus Krisztus eljött, hogy nekünk ezeket megtartására malasztot érdemeljen, és a keresztényeknek szívébe beoltotta azokat a Szentlélek isteni ereje által, kit nekik adott, mivelhogy a szeretetet rájuk kiöntötte. Mert csak az Istennek szeretete által lehet a parancsolatokat ilendőképen megtartani; ez a szeretet azoknak teljes volta, és mindnyájokat röviden magában foglalja. Maga a Megváltó a törvénytudónak emé kérdésére: „Mester! melyik a legnagyobb parancsolat a törvényben?” — így felelt: „Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből és teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a legfőbb és első parancsolat. A második pedig hasonló ehhez: Szeresd embertársadat, mint tennenmagadat. E két parancsolattól függnek az egész törvény és a proféták írásai” (Máté 22, 35–40). Könnyű innét észrevenni, miszerint teljesítendő kötelességeink három rendbeliek, tudnillik: Isten, minmagunk és felebarátunk irántiak. En ezek mindegyikéből csak azokat veszem szoros vizsgálat alá, melyek ellen, mint a gyászos tapasztalás tanítja, legtöbbit vétének.

Előkelőbb emberekről, földi királyok- és fejedelmekről, kiktől néha ideig tartó szerencsénk függ, teljes tisztelettel és bizonyos tartózkodással szoktunk beszélni. Valljon oly szigoru vagy-e zugolódo keresztény e tekintetben akkor is, midőn a királyok királyát, a mindenható Atyát, ki legfőbb valóság, legfőbb igazság, legfőbb igazmondóság és legfőbb bölcsesség, kinek azért sz. neve véghetetlen tiszteletet és becsületet érdemel tőlünk, és kítől örök boldogságunkat reméljük, — emlegeted? Fájdalommal kell megvallanod: nem. Mert a hiábanvaló esküvés minden esekély dologban, mely egészen szójarássá vált, a szentek szidalmazásával együtt mostanában már neked nem elég; a Jézusát, Krisztusát, Máriáját stb., minek csak hallatára is az ember vére meghül, káromolni neked ma már mind kevés; megtagadod őt, ki egyedül egy Úr mennyben és földön, és a „tizenhárom Istenét” a legnagyobb legénységgel és betenkedéssel hangoztatod. Nem legistentelenebb vakmerőség-e tőled, mégis jót kívánni, szemtelen vakszággal áldást követelni attól, kit ennyire sértegetsz? Jöjj észre, kérlek, s értsd meg, mi fenyegetőleg különösen neked mondatik: „Ha csak meg nem tértek, mind egytől egyig elvesztek.”

Továbbá hányszor dicsérik a csak szájjal keresztények a régi bö esztendőket? hányszor mondják: hajdanában nem nyomta az embereket annyi teher, nem sanyargatta oly sok inség? a gyakorolt jó erkülesükről azonban végképen hall-

gat krónikájok. Feledik, hogy korunkban az alázatosságot kevélység, a szeretetet irigység, az alamizsnalkodást fősvénység, a mértékletességet torkosság, a tisztaságot bujaság, a szelidséget harag, a jóra való serénységet pedig jóra való restség, majdnem egészen kitolták helyökből. Pedig nyilván mondatik: „Isten a kevélyeknek ellene áll, és az alázatosoknak adja az ő kegyelmét“¹⁾. — „Az ördög irigységéből jött be a halál a föld kerektségére, követik pedig azt, a kik az ő részére vannak“²⁾. „Nem lehet egyszermind szolgálni Istennek és a pénznek“³⁾. „Jaj nektek, kik reggel fölkeltek a részegség üzésére, és az estéig való italra, hogy a bortól elhevüljétek“⁴⁾. — „Tudjátok meg, hogy egy paráznának is, vagy tisztátalannak nincs öröksége a Krisztusnak és az Istennek országában“⁵⁾. — „A ki atyáira haragszik, köteles az ítéletre“⁶⁾. — „Mivel sem hideg, sem meleg nem vagy, ki kezdlek hányni az én számból“⁷⁾. Már csak ez idézetekből is világos: mennyire szívünkön kellene hordoznunk az említett erkölcsök gyakorlatát, ha ezekkel ellenkező cselekedetek által mennyei Atyánkat boszantani nem akarunk. Mi azonban, te is, oh ember, kinek a csapások oly igen nincsenek nyedre, épen azok megvetésével teszed magad emezekre méltóvá, a tenmagad és felebarátid iránti kötelességeknél nem tévni eleget. Példák felsorolásától most az egyszer tartózkodom. — Valami különös: köre vetjük az ágyat, s puhán akarunk nyugodni; a szántásban hanyagok vagyunk, s nehéz kalászokat szedni szeretnénk; a törvényt híven be nem teljesítjük, az ég akaratát ítymáljuk, s ugyantőle mégis áldást, az ég áldását várjuk, követeljük.

Oh emberi gyengeség! Oh gyenge emberiség! „Valljuk meg tehát az Ur szemei előtt minden bűneinket, és a csapásokat, melyeket általuk érdemeltünk, hasonlítsuk velök össze; s meglátjuk: Ha megfontoljuk a rosszat, a mit cselekedtünk, kevesebb, a mit szenvedünk, többet érdemeltünk. Kiseb, a mit tűrnünk kell; nagyobb, a mit elkövettünk. Érezzük a bűnnek büntetését; de a bűnre vonzó kedvet még sem kerüljük. Ostorozásod alatt összetörődik gyarlóságunk; de gonoszságunk nem változik. Buban győtrődik az elménk; de nyakasságunk jóra nem alázódik. Keserű fájdalom emészti életünket; de erkölcsünket meg nem jobbitja. He te várokozol ránk; mi nem térünk hozzád. Ha pedig boszut állasz; mi ki nem álljuk. A nyomoruság idején megismerjük, hogy vétettünk; de a látogatás után elfeledjük, hogy keseregünk. Ha fölemeled a csapásra kezdet, fogadásokat teszünk; ha félreteszed a fegyvert, fogadásinkat meg nem tartjuk. Mikor ostorozasz, azt kiáltjuk, hogy engedj meg; mikor megengedsz, ismét az ostorozásra ingerlünk. Ine Atyánk! megismerjük, hogy bűnösök vagyunk; megismerjük, ha irtalmasságod szerint nem cselekszel velünk, igazságod szerint méltán elveszünk.“ (VIII-ik Orbán pápa imádsága.)

Befejezésül álljon itt még e kis történet, melyet öregeinkől tanultam. Történt egyszer, hogy János gazda épen a szőlőjében volt, mikor a jégeső pusztított. Gondolta, hogy ő most az örök végzésé kijátsza, s mégis fog inni szőlője levéből. Szűrővel tehát három-négy tököt betakart, és sikerült is azok gyümölcsét a veszedelemtől megmenteni. A szőlő e tökéken szépen megérett, János gazda leszűretelt, s később a belőle lett jó egy pár pint borra barátjait meghívta. Együtt ültek néhányan. János gazda hoz mindegyik kezében egy-egy pint bort; még nem ért egészen az asztalhoz, melyre föltenni akarta, midőn véletlenül valamiben megbotlik, s a két pint bort elöntötte nem csak, hanem az összetört üvegcserepek kezéin mely sebeket is ejtetek. Most győződtek meg igazán a társak, s Jánost meg is intették, hogy tudja meg ez esetből: az Istennel nem lehet játszani.

Vinis Ferencz.

Oslü missio.

Teljesültek rég ápolat várakozásaink; ki lettek eligitve szívünk hő vágyódásai, melyeknek valóításáról az eleve adott főpásztori szó kezeskedett. Emlékezhettek e kedves lapok t.

¹⁾ Lukács ev. 14, 11. — ²⁾ Bölcs. k. 2, 24—25. — ³⁾ Máté 6, 24. — ⁴⁾ Izaiás jöv. 5, 11. — ⁵⁾ Sz. Pál az ephes. 5, 5. — ⁶⁾ Máté 5, 22. — ⁷⁾ Sz. János titkos jel. 3, 16. —

olvasói máj. 31-én, azaz a 22-ik számban 184. lapon közölt szavainkra, miszerint „mélyen tisztelt főpásztorunk s atyánk, János, győri püspök ő méltósága a legközelebbi őszszel, ugymint Kisasszony ünnepe táján népmissiót fog tartatni Osliban, ő maga magas személye jelenlétével is részt veendő az üdvös gyakorlatokban.“ Ugy lett. Harmincz év múlva ötszázados leendő boldogs. szűz Máriának tisztelete Osliban; de a hosszú évek során még soha sem gyűlt egybe rövid nyolcz napi ajtatossághoz 40.000 ember, miként ezt most a sz. missio alkalmával szemlélni szerencsések valánk. A szent-ferencz-rendi nagytiszteletű atyák, illetőleg maga a szent rendnek érdeműs főnöke, nagytekintetű A g a p i u s, vele a sz.-antali zárdafőnök, nt. Bonifacius, és az esztergomi rendházbani szónok, nt. Jeremiás, mint missionarius atyák megérkeztek augusztus hó 31-én, magukkal hozván mint gyónatyát, nt. Hermenegild defintor atyát. A szükséges készülétek tétele után örömtelt szívvel néztünk eléje legkegyelműs főpásztorunk érkezésének, ki is helybeli lovagaink által vezéreltetve, eljött Rákostól vasárnapon korán reggel, és lehető legfényes fogadtatással a tiszta fehérbe öltözött leánysereg között vonult be az egyházb, hogy bemutatván az örök Atyának a sz. mise-áldozatot, utána a szószékre lépve, megnyissa a sz. missiót.

Nines toll, mely érdemileg esetelje azon finu ragaszkodást, azon példátlan lelkesedést, mely a rábaközi, tisztán magyar híveknek szemeiből tükröződött, mikor az ismert, a hön szeretett atyát szemlélték a szent emelvénnyel állani, s nyájás ékes, de egyszermind megbízalmasabb szózatában értelmezni a kezdődő szent gyakorlatoknak czélját, fontosságát. Érezvén parányiságunkat, tehetetlenségünket, mindezekről hallgatunk; csupán azon egyetlen jelenetet érintjük, midőn ő méltósága komoly hangon így szólott: „Én tartozom a ti lelketek üdvéről gondoskodni; mert, ha ezt elmulasztva, ti elkárhoztok, akkor elkárhozom én is!“ — Siri esend szállta meg a roppant számú hallgatóságot, és lélekzetünk is elállt.

A lelki hatalom átadatott kegyelműs főpásztorunk által a nt. missiofőnöknek, a stóla jelvényében, s a harangok zugása közben történt a kivonulás a közel kalváriára, hol czélszerűen készült levélzsin alatt felállított szószékről tartá első szent beszédét nt. Agapius; minthogy a szorosság és hőség miatt lehetetlen vala az egyházban marasztalni a mindegyre szaporodó gyülekezetet.

Mint mikor az égnek sürűbb fellegei közül egyszerre kilép a déli fényes nap, elszállanak jótékony sugárai messze földre, s elárad általuk az éltető melegség s fénylő világosság; ugy történt ez, midőn a sz. missio megnyitattott. Megragadva a lelkek, vitetének a szellemi világba, percéről perczre fokozódván bennök a szent érzemények.

Ebéd után, melyet ő méltósága a vele jött ft. S e h r e i b e r László győri kanonok ő nagyságaival és a szép számmal jelenvolt papsággal együtt a helybeli lelkész egyszerű lakában s asztalánál elkölteni kegyeskedett, a loretoi litániát kegyes főpásztorunknak ajtatos előimádkozása után elmondotta a nép, föl-föltekintvén a bolds. szűz Máriának oslii képére és hálát rebegve e jó Anyának, kinek hathatós pártfogásával lehet résztünk a sz. missióban. Utána két szent beszéd tartatott egyszerre: egyik az egyházban, másik a kalvárián; s mindegyiknél roppant vala a hallgatók száma. Már most ily lelki forrongásba, szeretném mondani, szent erjedésbe hozatván a hívek, estve fél Csornára indult kegyelműs atyánk, és lovas ifjaink, mint gondos örök kísérték utjain, a harangok pedig örömdalt zengedeztek utána, mintha így szólottak volna: „Isten nevében távozó kegyes atyátok itt hagyja nektek a sz. missio áldásait, mint apostoli munkálkodása zsengeit, e vidék levén oly szerencsés, hogy a legelső sz. missiót itt rendelé el.“

Ne kívánja senki, hogy a sz. gyakorlatoknak minden részletéről tüzetesen szóljunk; de kívánja igaz szívűből, miszerint vehessen részt ily sz. missióban, s akkor érteni fogja rövid rajzolásunkat, midőn pár szóval említjük a jámbor missionarius atyáknak laukadni nem tudó buzgalmit, melylyel naponkint négyszer szónokoltak, s folytonosan gyóntattak, segítségükre levén a többi papok, kik kora reggeltől éjfélig, sőt egész éjen át hallgatták a gyónó-széket ostromállapotban tartó híveket. Az áldozók száma összesen meghaladja az 5000-et. Kisasszony

buzgó prépost fáradságai nyomán éledeznek föl néhány év óta az itt hajdan oly üdvösen virágzó, a fájdalmas Szűzről nevezett társulatok, melyek ezer és ezer jámbor lelket vezetnek évről évre e szent helyre, különösen az ugynevezett horvát vasárnapon, midőn a körülfekvő számos horvátajku plebániákból temérdek népség gyülekezik itt össze. De persze ez mind nem segít a jeles épületeken, melyeken József császár idejétől, midőn az itteni serviták megszüntettek, és midőn a tágas, pompás kolostor gyönyörű könyvtárával, két ölnyi széles fejedelmi tornácaival, vagy 80 szobája- és termeivel, három szoros udvarával a hercegi majoratus gyapju-raktárává vált, csak egy csekély része hagyatván meg a lelkészeknek, ki a magasztos domalaku templomnak és a negyedfélszáz híveknek gondját viselve, kevés vagy semmi javítás és újítás nem történt. Az épületek, különösen a templom és a csodálatos lorettói kápolna nevezetis javításokat igényelnek. A jó Isten adjon e szent helynek valamely nagylelkű pártfogót, ki azt mostoha állapotából kirántsa, és valamely nagyobb szerű szent célra emelje. A győri mélt. megyés püspök ur ezen árva helynek jövőjéhez nagy reményeket köt. Isten vezérelje hozzá! — A ml. püspök ur délutáni öt órakor távozott az ezerek hála-áldásai közt Kismartonból Rákosra; utközben megszemlélte a darázsfalvai templom kitűnő díszszel megújított belsejét.

R. T.

Marmaros-Sziget. Minthogy a becses „Kath. Néplap” hasábjain többször találkozunk örömnépekről szóló egyházi tudósításokkal; azért bátorkodom én is egy örömnépről tudósítást közölni, örömnépről, melynek emléke élni fog mindig szívünkben. Augustus 26-án tartá városunkban ngos és főtiszt. Pelikán József kanonok ur aranymiséjét. Ezen öröm- és hálaünnepet, melyhez hasonló Sziget talán még sohasem látott, akarnám leírni; de tollam sokkal gyengébb, mintsem azt híven leírni tudnám; azért csak egy szerű vázlatot nyújthatok a „Kath. Néplap” tisztelt olvasóinak ez ünnep nagysága- s méltóságáról. Istennek hű szolgája, ki városunkat több éven át, mint esperesplebános, mint minden jónak s nemesnek hű pártolója, mint a szegényeknek igazi atyja boldogítja, közénk jött, hogy itt egykori híveinek körében ülje meg aranymiséje ünnepét. Városunknak kettős öröme volt; mert ezen időtáiban megyés püspökünk is Marmarosnak bérczei közt járt-kelt, sokakat a hitben megerősítvén, auguszt. 24-én pedig, midőn a ngos s ft. apát ur ide érkezett, megyénk főpásztora is jelen volt. — Az ünnepet megelőző nap reggelén méltos püspökünk a ft. apát ural együtt a városhoz közel fekvő Szlatina nevű helységbe ment, s miután ott szent miséje végeztével majd kétszázat részesített volna a bérmlás szentségében, a helybeli iskolát látogatta meg, a honnét teljes megelégedéssel távozott a plebániára. Itt az illető lelkész, nt. Eszt eg ár ur fényes asztalhoz hívá a magas vendégeket. Ebéd után kegyelmes püspökünk s a tiszteletreméltó agg igen számos kísérettel a fényesen kivilágított, s mintegy hetven ölnyi mélységű sóaknát látogatták meg; ezután elhagyva a helységet, Szigetre tértek vissza. A nap nyugodni szállt... az egész város türelmetlenül várta annak fölkelését. Felvirradt ránk augusztus 26-ka, azon nagy nap, melyet a tisztaság, valamint egykori hívei is ohajtva vártak. A nap méltóságosan emelkedék föl a tiszta kék egen. Reggeli kilenc órakor a szépen kifestett egyházba siettünk, hogy ott szívünk az ötvenéves áldozatot bemutatandóval egybeolvadjon. Megható volt, s bennünk kifejezhetlen örömet gerjesztett azon látvány, midőn a tisztaság méltóságos püspökünk vezetése s még más 16 egyházi személy segédlete mellett az oltárhoz lépett, hogy ott Istennek bemutassa a hálaáldozatot. Miután az evangelium fölolvasták, püspök ő méltósága a szövekre lépven, szivreható egyházi beszédet tartott, úgy hogy az agg áldozárnak szeméi örömkönyvekben usztak. A hálaadó mise végeztével, melynek méltóságát az igen jeles zene is növelé, méltóságos püspökünk a bérmlás szentségét osztá ki.

A tisztaság a Szalavány-hegyen, az általa létrehozott Pomona-kertben, nagyszerű ebédet adott, melyben 85-en részesültek. Ott tilt elül a tisztaság vendégkoszorúján két éke: kegyes püspökünk, és jobbja a nap ünnepelt hőse. Ebéd alatt több érdekes felköszöntés történt a ft. apát ur állandó egészsége- s hosszú életeért. El nem hallgathatom azt az igazi magyar érzelmet, melyet ebéd alkalmával egy nemes szívű urhölgy tanusi-

tott. Ugyanis Mán Józsefné, született méltóságos Sztojka Klára, báró Perényinek, a történeti hősnék egyik méltó ivadéka, ékes beszédével e nagy napnak emlékére egy dologzó ház fölállítását indítványozta. Megyénk főpásztora a derék bárónő indítványát elfogadva, az ez által a dolgozóház fölállítására szánt alapot ezer forinttal megnagyobbítani méltóztatott, igérvén egyszersmind, hogy a dolgozóház vezetésére apácákat is fog küldeni. — Ebéd után táncvizgalom rendeztetett a kertben, a hová számosan jöttek ki a városból. A kedv határtalan volt; a ft. apát ur ismét fényes terítékű asztalhoz hívá a vendégeket, de azoknak száma már ekkor 300 volt. Itt sem hiányoztak talpraesett felköszöntések a tisztaság főpap jöletéért. Éjjelig tartó multság zárta be a nagy ünnepet. — Adjon Isten hosszú s boldog életet e kegyes atyának!

Endröd. Mária születése- és névnapján 1860. E két szent ünnepet, a jó magyarra kétszeresen szent ünnepet méltóbban és üdvösebben nem dícsőíthetem meg, mint ha, keblem régi ohajának némileg eleget teendő, községünk hitéletéről írok, a magyar kath. híveknek lelki épülésére; mert igaz marad ám nagyon eme közmondás: „A jó szó lelkesít, a jó példa vonz.” Mindenekelőtt a községünkben illatosan virágzó és már üdvös eredménynyel gyümölcsözni kezdő „Mária-társulat,” vagyis „Élő-rózsafüzér”-ről szölok, mely még 1852-ben keletkezett ft. plebános, Schifner Ede ur lelkes felszólítása, atyai gondoskodása s utánjárása következtében. Mindjárt kezdetben e társulat szépen virágzásnak indult; ámde 1855-ben — általam eléggé nem ismert okból hanyatlott a híveknek emes szép ügy iránti részvéte, buzgósága, dacára némely lelkések sziládságának. 1856-ban a nyájának földi jöletét s különösen mennyei boldogságát szíven hordozó lelkipásztor újból, biztosabb alapra fektetve, szervezte a társulatot községünk egyik áhitatos, értelmesebb s derék iparos, Várjún István segédvezérlete mellett, erre bizván a társulat főnökségét és pénztárát; ki is úgy igyekszik megfelelni a benne helyezett bizalomnak, hogy semmi kívánni valót nem hagy a körülményekhez képest. Napról napra szaporodnak a tagok, úgy hogy jelenleg — különösen a velők hivatalánál fogva szívesen társalgó nt. Boglucz segédlelkész ur husvét ótai közremunkálásával — öt rózsafüzért és tizenkét rózsabokrot, vagyis 1305 tagot tesz ki e társulat összes száma. Adja Isten, hogy mielőbb egész rózsás kertté növekedjék! — Czélja ezen üdvös szellemű társulatnak a kath. hívek előtt jobbra ismeretes; de mégis a rendes társulati imádságon kívüli tettleges hitéletét főlemlitem. Minthogy a társulat a Szent-István-Társulatnak rendes tagja, innét kap évenként több hasznos tartalmu könyvet, tehát ezeket olvassa; a vasár- és ünnepnapokon mondott beszédek kikérdezgetések által egymás között ismétli; — új énekeket tanul be; gyűlésein különféle hasznos és szent-célú adakozások történnek. Mult évben készítettett a társulat két Mária-lobogót vastag, fehérselyem kelméből, Mária-élő-rózsát, a makulanélküli Szűzet, Mária koronázását és sz. Mihály főangyal ábrázoló csinos képekkel ellátva, gazdagon aranyozva. E két lobogó elővitele mellett szokott a 10—12 éves lányok koszorúja Mária ünnepein megjelenni, az oltárt körülállni. Szintén a bün nélkül fogantatott szent Szűz tiszteletére készítettett a társulat az idén két, vastag, megyszín-selyem zászlót; a rajta levő képek a radnai bold. Szűzet, a makulanélküli szent Szűzet a 15 titokkal körülírva, Jézust a jó pásztort, Mariát és szülőt ábrázolják, gazdagon aranyozva. Ezenkívül a már több év óta tervben levő kalvaria építésére évenként szép összeggel járul a társulat. Legújabbban az egylet tagjai egyesült erővel egy díszes Mária-oltárt emelni szándékoznak, melyre már is folynak be az adakozások. Templomunk védszentjét, szűz szent Imre herezeget ábrázoló, 4 öl magasságu főoltárkép megújittatni határozatván az egyházi előjáróság által, az erre szükségelt költség fedezésében is kellően részt vesz a társulat. Ez ügy körül buzgalkodásban kiemelendő még községünk egyik érdemes földmivese, Ugrin Imre, ki az említett szent kép méltó kiállításához 20 aust. ért. frittal járult. Isten áldja meg a buzgó és kegyeletes magyart!

Endrödi.

Béndek (Somogy megye), sept. 9-én 1860. Édes öröm tölti el az ember kebelét, midőn tapasztalja, hogy a nép rendel-tetését fölfogva, híven törekszik megadni Istennek, a mi Istené. Ily öröme nyújtott nekünk alkalmat a hegyek közé rejtett bën-

deki puszta Maria névnapjára, mint egyházünnepre összegyűlt bucsus sereg ajtatóságára. Nem csak nagy számmal zarándokolt ide a nép a környék távolabb és közelebb fekvő helyeiről, hanem a mi fő, példás buzgósággal olvadt egy egészszé, mely ugyanazon egy érzelmetől, a szűz Anya iránti fűi kegyeletől, őszinte tisztelt- és forró szeretettől hevült. Adja a minden jó adomány kuttje, hogy amaz isteni ígérlet: „a hol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevében, én közöttök vagyok,“ rajtok is teljesült légyen! — A szent beszédet szabad ég alatt egy százados tölgy árnyában a szőlős-györöki káplán tartá, tanulságosan fejtegetvén Maria tiszteletét és segélyül hívását. Ezután következett a nagymise, mely alatt a pusztai lakói közül számosan részesültek az Ur szent testében. Befejeztetvén a kedves ajtatóság, a vendégszerető s ritka vallásosságú jószágmányzó, tek. S t i m e g h y István ur, szép számmal hívott meg vendégeket gazdag terítékű asztalához, hol az üdvköszöntések a pusztai uráért, gr. N i e z k y Emmanuel urért és ennek méltó képviselőjéért, az inspector urért, kik az Isten dicsőségének, s a Boldogasszony tiszteletének előmozdításában kölcsönösen vetélkednek, többszörösen ismételtettek. — B. G.

Osló, sept. 21. Minthogy e kedves lapok útján történt mindaddig az „Örökös rózsafűzér“nek állásáról, terjedéséről való értesítés: a jelen alkalmat ragadjuk meg, miszerint az igen tisztelt, minden rendű társatoknak örvedetes bírtul adjuk az unjonnan besorozott tagoknak lakhelyeit, u. m.: Barót (Erdélyben), Dénesfa, Kismarton, Muzsaj, Rójtók (Sopron-megyében), Kemeses (Vas-megyében), s Veszprém városa. *) Az imaóráksz. Erzsébet napjáig, azaz nov. 19-ig kiosztvák, s bízunk Istenben, hogy valamint rásegített, hogy Jézus, Maria nevében ekkorig 7000 imajegyet megírtnak és szétosztottunk, úgy a még hátralevő 1700 óranak is támadni fognak szíves elvállalói, hogy így örökösen folytattassék az ajtatóság szegény haldokló embertársaink gyámolítására.

A hívek közötti gyűlés folytán két piros zászló készítettet a régi kopottak helyébe; a sz. skapulare congregatiója pedig, mely a sz. missio alatt 500 taggal ismét szaporodott, új képet eszméltatván pusztító dnlását, melynek e szájalomra méltó helység ki volt téve. Egy ember-élet szorgalmának gyümölcsét veszté el pár óra alatt: évi élelme, takarmánya a lángok pré-dája lett. . . . Az elhamvasztott hajlékok romjai s maradványai busan néznek az ég felé. — Jóbnak türelmére van szükségünk, hogy a kárpótlás hálaörömeit élvezhessük. Nem veszihet el mindent, ki mindenét I s t e n rendelkezésére bizza; őt jó s balsorsában áldani tudja. Alttala a vész szikrája is áldást terjesztő lángra lobbanhat föl az emberek keblében. Töle az érdemlett esapás; de töle a részvételre való gyuladás is, melynek jótékony melegénél az ár-talmas égésnek fájdalomt okozó sebei enyhülnek. . . . A hason-szenvi orvoslásnak az Isten is barátja, midőn a rozsat annyiszor javunkra fordítja. — Boldog, ki magát eszkö-zül engedí ily jótékony orvoslásnál az Isten kezeiben fölhasználni, s a jobb érzések előtt szívét el nem szokta zárni. Mennyi örömet rejt magában e gondolat s még inkább ez öntudat: „Engem az Isten a szenvedők könyeinek letörlésére eszközzül választott, hogy a megosztott földi jókért mennyei javakat adjon.“ Oh mily nagy igazat szólt, a ki mondta: „Boldogitobb a d n i, mint v e n n i.“ Az adomány viszonylagos: a mit ma adunk, holnap visszakaphatjuk. Elfordulhat tőlünk is minden perczben a szerencse kereke; vajmi jól esik ilyenkor számolnunk az általunk segítetttek viszont részvételére! . . . De kit is ne lelkesítene a népek hálaája, a fölcsólitás és gyűjtögetés fáradságáért az öntudat jutalma? . . . A porrá égett szerencsét-

*) Legutóbbi közlésünkben hibásan áll: Árpás, Bodonhely Győr-megyében, mert e két helység Sopron-megyéhez tartozik. J.

lenek helyzetében magát elgondoló lélek, az önzés gyarlósága ellenében, képzelő tehetségét használja vértül, s hitének, szeretetének tetteben való nyilvánulása könnyebbül; miről leginkább ráismerend egykoron ö v é i r e az Ur, a ki oly igazán mondá: „Boldogok az irgalmasok, mert ö k irgalmasságot nyernek.“ El nem hallgathatom a sárospatakiak rögtönzött segélynyújtását, a nyilvános jötevés alkalmának példás szeretettel való megragadását, kik a távolság-, s a hűvös őszi éjjelek kellemetlenségeivel nem gondolva, oltalmunkra siettek, s a lángok színhelyére e szavakkal rohantak: „Védjük a templom-t!“ Isten azonban — hála az égnek! — veszedelmen kívül volt. Hálas köszönetünket érdemli a derék sárospataki apát és esperes, ft. Bessenyei Pál ur is, ki nem csak a kerületi papság, de a hívek iránt is nagy részvételt viseltetik. Nem lehetete őt megindulás nélkül a kormos falak közt látni s hallani, mint hívta föl a bizalom hangján a jajveszékőket egyenkint keresztény megnyugvásra, mint igyekvők vigasztaló anyagként a segélynyújtás dolgában eljárni! . . . Ha hazánk, különösen pedig megyénk többi részén levő ker. testvéreinknél is ily meleg részvételre találunk: nyomoruságunk nem leend tartós. ©

Öreg-Czel, sept. 10. 1860. „De visszajövetelünk óta is számtalanszor szárnyalnak vissza gondolatink, és a gyakori visszaemlékezés boldog élvezetében ringatjuk magunkat, míg a jó Isten újra elsegít bennünket oda, hová szívünk oly hön kívánczik.“ E szavakkal fejeztem be mult évi, és kezdem meg idei öreg-czeli leveleimet. Igen, a jó Isten újra elsegített, és az e-emekek minden kigondolható változásai közt hatnapi gyalogolás után, kissé megviselt egészséggel bár, de azért szerencsésen megérkeztem kétszázad magammal sept. 7-én, hogy szűz Anyánk születése és névünnepét az ő esodálatos képénél ábitattal meg-üljük. Egy anyának születés- és névnapja mindig örömnep szokott lenni a családi körben, és még a legfásultabb szívű gyermek szemében is megakad ily alkalommal egykét köny az egészen soha el nem főjthető hála s szeretet jeleül. A kereszténység közös anyja, Maria is bizonyára anyai örömmel szemlélhette gyermekeinek hódolatát e helyen, kik ide minden részről oly számosan sereglettek össze, hogy csak a két ünnep alatt is 6000-re ment az áldozók száma. — Hétszázados gyűl-helye ez Maria minden nemű s rangu tisztelőinek; és ha szemtanuja lennél, midőn a esendes völgyben, Mödlingtől kezdve háromnapos járásnyira, az egymást majd szakadatlanul követő bucsujárók szívből fakadt énekeit az óriási bérczek százsorosán viszhangozzák; ha elnéznél itt helyben, mint fejt ki minden nemzetbeli a maga modorában, de azért legkisebb rendezavarás nélkül, a maga hálaérzelmeit: oh akkor tapasztalnád e látnoki szavak egész jelentőségét: „Ime! mostantól fogva boldognak mondanak engem minden nemzetségek.“ Kisasszony napján az öreg misét ngos és ft. H e g e d ű s József bécsi kanonok ur, Maria névünnepén egy kalocsamegyei címzetes kanonok ur mutatták be; az Isten ígétjét pedig Pozsony jeles szónoka, ft. S c h e r e z ur hirdeté.

A mint azonban a csillagvizsgálók kisütötték, hogy a leg-tisztább napban is találtatnak foltok: szintugy itt Öreg-Czelben is, daczára egész fenségének, van egy igen érezhető hiány; az t. i., hogy rá lehet alkalmazni Urunk mondását (sz. Máté 9.): Sok ugyan az aratás, a munkás pedig kevés; — nem tudom, más nemzetbelire mennyire, de a mi népünkre nézve teljes mértékben. — A magyart, eltekintve minden egyébtől, nagyszertü történeti emlékek esatolják e szent helyhez; itt ő megdicsőült őseinek, és sok mostani dicsőnek nyomdokira akad: a miért is nem idegennek, hanem otthonosnak kellene magát itt éreznie. Akadtam itt magyarokra Szeged-, Budapest-, Budaörsről stb. stb., és mondhatom, megeseit a szívem rajtok, hogy ily s ennyi nép az élet ígét, melyeket annyira szonjáhoznak, e helyen soha sem hallhatja. Eszembe jutottak az Üdvözítőnek kegyes szavai sz. Máténál: „Szánom a sereget; mert ime már h a r m a d n a p j a hogy velem vannak, és nincs mit enniök; és ha éhen bocsátom el őket házokhoz, e l f o g y a t k o z n a k az uton, mert némelyek közülök m e s s z ű n n e n jöttek.“ Mult évben ketten is elkészültünk ez alkalommal, de nem tudom, mi okból, szóhoz nem juthattunk. Igaz, hogy ft. D a l l o s Pál ur, esztergommegeyi nyugalmazott áldozár, már három évig apos-

tolkodik a magyar ajkuak számára, de a mint szavaiból értetem, többé nincs szándéka ezt folytatni. — „Kérjétek azért — kedves hitrokonim — az aratás urát“ és annak kezelőit, „hogy munkásokat küldjön az ő aratására,“ nehogy teljese-
désbe menjenek a proféta szavai: „A szárazság miatt annak aratásai elrontatnak.“ (Isaiás 27.) V a r g a M i h á l y.

Különlélek.

— E s z t e r g o m. September hó 24-én nyitotta meg herceg-primás s bibornok érsek ő főmagassága az 1658-ki óta most első megyei zsinatot, az előrebocsátott imák végeztével röviden üdvözlőlvén az egybegyűlt atyákat. Mire a zsinati atyák névsora fölolvastatván, a zsinati hivatalok elrendeztettek, és az összes papság három osztályra osztatott, mindegyiknek kijelöltetvén teendői, tudnillik: tanácskozni az espereségek utján beküldött panaszok fölött, melyek a nem-katholikus vé-
uraságok-, papok esküje- s több effélékre vonatkoznak. Kihirdetvén azután a szokásos decretumok: „de modo vivendi,“ „de non praejudicando“ és „de non discedendo,“ a „Sub tuum praesidium“ imával a gyűlés eloszlott. September 25-én sz. mise után, a tegnapi imákat előrebocsátván, a Mindenszentek litániáját imádkozták mindnyájan; mit követett az ünnepeles hitélettel és egy órai szünet után a második nagygyűlés, melyben a két év előtt tartott tartományi zsinat pontjai olvastattak föl, s határozatok hoztak a gyakorlati kivételt illetőleg. Ő főmagassága mindenütt szem előtt tartá a kerületi gyűlések indítványait. (A „Religio“ után.) —

N a g y v á r a d, sept. 21. A helybeli közigazgatás újabb ismét egygyel szaporodtak. Mondanunk sem kell, hogy ez szintén csak kegyelmes főpásztorunknak egyik állása a városra és vidékre. Az „Irgalmas-nénék előjárósága“ részéről a napokban következő híradás tétetett közzé:

Az Irgalmas-nénék nagyváradí intézetében jövő iskolai-évvél a nevelés következő szakok szerint történelki:

I. A „Bölcsődé.“ Ebben két éven aluli gyermekek vétetnek föl, mindazon ápolásban részesítendőek reggeltől estig, melyet ily korbeli gyermekek szükségelnek.

II. Az „Óvodá.“ Ebben két éven fölül gyermekek vétetnek föl, zsenge koruk igényelte föltgyeulet és ápolás mellett játékkal változatos oktatásban részesülendőek, olyanban, mely által a rendes iskolázatásra előleg fölképesíttessenek.

III. A „Munka-iskola“ iskolát végzett, tizenkét éven fölül lányok számára. Ebben a serdülő hajadonok a női munkákban gyakoroltatnak, és a kik úgy akarják, a ház és konyha körüli foglalkozásban is utasítást nyerhetnek.

IV. A nyilvános „Leány-iskola“ négy osztályal. Jövő iskolai évvel megnyitattik az első osztály, akkép, hogy folytatolag négy év folytán mind a négy osztály föllálland. Ezen iskolába fölvételnek hat éven fölül iskolaképes lányok, oktatást nyerendők évről évre mindazon tárgyakban, melyek egy négy-osztályú főlemlé leány-iskolában előadatni rendeltetnek.

V. Belső „Nevelde.“ Jövő iskolai-évvél fölvételnek az intézetbe belső neveltetésre is leány növendékek, kik párhuzamosan a nyilvános iskola osztályaival taníttatni és neveltetni fognak. Ezen belső „nevelde“ illetőleg megjegyzendő: 1) A nevelés terjére nézve, főleg a polgári osztályt szándék szemmel tartani, úgy azonban, hogy a szüléknek — ha kívánják — legyen módjok leányaik neveltetése érdemében külön fizetés mellett magasabb igényeiket is (zongorát, éneket, francia nyelvet stb. illetőleg) kielégíteni. 2) Élelmezés és nevelés fejében egy-egy leány növendékért egy évre fizetendő 125 frt, mosás- és az intézeti orvos részére 15 frt, összesen 145 frt osztárk értékben. 3) A belső neveldebe fölvételnek oly serdülő hajadonok is, kiket szülék vagy gyámaik a főnemlített „munka-iskola“ szakmájában kívánának gyakoroltatni. 4) Mindegyik leány növendék hoz magával étkezési eszközökön és madrac-, derekalj- s paplanon kívül ágylati és fehérnemű ruhából legalább is fél tuzetet.

A nevelés irányát és szellemét illetőleg, úgy hisz-
szük, nem szükség sok szóval nyilatkoznunk. Irányt, keresz-
tényt követünk, oly buzgósággal, minővel az egyháznak és

hazának tartozunk, a szeretet, az önfeláldozás szellemével, mely szent hivatásunk lelke, melylyel tartozunk Istenünknek, a kinek szent fölségét szolgáljuk a gyermekek, a szűkölködők és betegek, a szenvedő emberiség személyében.

Nagyváradon, szent István király napján. 1860.

Az Irgalmas-nénék előjárósága.

— Prágában a németországi kath. egyeték XII-dik nagy-gyűlése sept. 23-án délutáni 5 órakor nyitattott meg a Carolinum díszes teremében a helybeli egyet elnöke, gróf Czerni által, kinek az egybegyűltékhez intézett szívélyes üdvözlő-szavai után a gyűlés elnököket választott. Első elnökül gr. O D o n n e l, másod-elnökül gr. Czerni; első alelnökül dr. B u c h e g g e r freiburgi általános-helyettes és kanonok, másod-alelnökül pedig gr. M i g a z z i, a bécsi Severin-egylet elnöke választattak meg. Nagy lelkesedésben tört ki a gyűlekezet, midőn gr. O D o n n e l elnöki székét elfoglala. Mire dr. B u c h e g g e r, mint a Freiburgban tartott mult évi nagy-gyűlés alkalmával helybeli elnök, jelentés tön annak működéséről. Élénk részvéttel értesült a gyűlekezet, hogy a mult évi nagy-gyűlésen mondott beszédek ő szentsége kívánságára a müncheni apostoli nuntius által Rómába küldettek, valamint a szent-szék jogainak védelmére gyűjtött aláírások és adakozások eredményéről. A freiburgi tiltakozáshoz Fulda, Limburg, Luzern, Hildesheim, Linz, Passau, Regensburg és Salzburg 387,790 aláírással csatlakoztak. A nyilvános lapok utján 664,000, magából Freiburgból 74,948 — összesen 1,176,738 aláírásról értesült a központi egyet. A begyűlt Péterfillérek a romai hivatalos lap kimutatása szerint 6 millió frankot tőnek. Miután a ft. szónok fölemlíté az egyháznak szorongatott helyzetét Badenben, és még inkább Romában, az ez által előidézett érzékeny megindulást Istenben bizó lelkesedésre változtatá ezen szavaival: „de a pokol kapui sem vesznek diadalmat rajta.“ Dr. B u c h e g g e r beszéde után az elnökség indítványára négy o s z t á l y alakíttatott: az első a külügyekre, a második a missiókra, a harmadik a jótékonyásra, a negyedik a művészet- és tudományra nézve. Az eddig megjelent tagok száma 300-nál többre megy; mely szám a sept. 24-én Olmützben befejezett S a r k a n d e r-ünnep után Prágába érkezett vendégek által tetemesen szaporodott. (Folytatjuk.)

Falusi tanácsadó.

116. Erény és bűn szüntelen küzdenek lelkedért: a melyik pártjára hajolsz, azé a diadal.
117. Az ember naponkint vagy jobb, vagy rosszabb lesz; megállapodás nincs az erkölcs ösvényén.
118. A rossz barátkozás a legbőlesebb, legszentebb embereket is lelki veszedelembé ejtette: s te gyarló még sem kerüldöd??
119. Minden, vagy legalább fontosabb eselekedet előtt gondold meg: nem fogom-e ezt megbánni halálos órámban?
120. Türed el békével felebarátod hibáját, ha ohajtod, hogy az Úr Isten is eltűrje a te számtalan gyarlóságodat.
121. Minden vagyonodat visszaszerezheted; de elvesztett becsületedet vissza vajmi ritkán nyerheted!
122. Mennél jobban gyönyörködöl valamely bűnben, annál jobban fogsz általa gyötörtetni a tűzben.
123. A bűn, míg nincs elkövetve, addig vonz, gyönyörködtet; ha el van, akkor kinez, és rettent!
124. Vigyázz! a halál mindig sarkadban kaszál: az öreget szereti, a fiatalat nem kiméli.

Szent-István-Társulati ügy.

— A Szent-István-Társulat által a felsőbb tanodák használatára kiadott „**Olvasó-könyv**“ II-dik kötete teljesen elfogyván, a gymnasiumi igazgatóságok tudomására juttatjuk, hogy e második kötetnek új kiadása, a tanárok által nyilvánított kívánalmakhoz képest módosítva és javítva, már sajtó alatt van, és egy hónap alatt meg fog jelenni. Addig is azonban, míg az megjelenék, a megrendelőknék a társulat azt íve u-
k i n t i s kiszolgáltattani kész. Megjegyzendő, hogy az „**Olvasó-**

könyv" eddigi II-ik kötete az új kiadásban két külön, de kisebb kötetet fog képezni, s a kinyomott ıvek mindkét kötetből egyszerre lesznek kaphatók. E két kötet együtt azonban nem lesz nagyobb terjedelmű, mint az eddigi egy.

— Ugyanesak a Szent-István-Társulat által a városi és falusi elemi-iskolák használatára külön kiadott magyar és német „Szépirás-példányok“ még folyvást kaphatók a társulat ügynöki hivatalában (Lipót-utca, 8-ik sz. a.) és Hartleben könyvkereskedésében. A magyar, ugyszintén a német példányoknak ára: 15 új krajczár.

Szent-István-Társulati új tagok és előfizetők. Alapítók: Vavrik János solymosi plebános; Kállay Ubul birtokos Oroszon; Oeska y Rudolf birtokos Boriban; Abafalvi Abaffy Sándor birtokos Felső-Lehotán.

Rendes tagok. Pesten: Tállásy Ferenc tanár; Ulmann Vilmos birtokos; Herczegh János ügyvéd; Gohl Antal birtokos; Hajduska József tanuló; Lindner János főtanító Szigetmonostoron; Pollák Eduárd k.-r. tanár; Málnay Ignác orvostudor; Balássy Antal ügyvéd; Berecz Antal k.-r. tag; Liptay János háztulajdonos.

Estergomi érseki megyében: Zsidó István ispán Csépan; Dedinszky Gyula ügyvéd B.-Gyarmaton; Raak Mihály tanító Dajtáron; Dillez Sándor segédbíró B.-Gyarmaton; Acs Flórián szabómester Esztergomban; Oeska y Agoston birtokos Oeskán; Skultety Anna urhölgy Boriban; Rudnyánszky Kálmán endródi birtokos; Jankovich-Szabadhegyi Janka asszonyság Udvardon; Nagy Guidus sz.-f.-rendi áldozár Érsekujvárt; Dubrovay János, Szabó Pál, Galgóczy Lukács, Travnicsek Alajos, Travnicsek Károly, Schmiéd András tanítók Érsekujvárt; Kopp Ferenc Pozsonyban.

Kalocsai érseki megyében: Szabadkai könyvtár; Körmeny János birtokos Németmilitiesen; Karvazy Zsigmond ügyvéd Szabadkán; Manich Péter városi tisztviselő Szabadkán.

Egri érseki megyében: Remenyik Imre birtokos Egerben; Ferenczy Bertalan, Beniczky Kálmán, Bodó Károly, Jámorfy Károly papnövendékek; Balogh János polgár, Nánásy Mihály ügyvéd Egerben; Pintér Antal birtokos Kőrúben; Hudák József bíró Harsányban; Horváth József megyei főbész Miskolcon; Berberies Pál birtokos Berséken; Weisz Ede gym. tanár Miskolcon; Illyés István ügyvéd Mezőkövesden; Kirchknopf Márton bodonyi káplán; Arvay Nagy Imre jegyző Bodon; Ragányi János sz.-bírói tollnok Hevesen; Kludik Vince es. k. írnök T.-Füreden; Menezer Ignác orvos (előfizető); Gombady János horti lelkész; Kolosváry Ádám pástói birtokos; Horseczky Ferencz apezi ispán; Filó Alajos ügyvéd Gyöngyösön; Csala Sándor; Deme József káplán Jászfényszarun; Fáy Ignác birtokos Tiboldtarócon; Hutter Antal segédjegyző Gyöngyöstarjában; Palchuber Károly tanító, Posgay János káplán Hevesbátorban; Mener Adolf orvos Edelenyben; Gombos György birtokos Meszesen; Ballassa Károly tisztartó Edelenyben; Somogyi László birtokos Szendrőn; Kusz Máté orvos Gyöngyösön; Végh Mária kisasszony Jászberényben; Vasváry Károly ügyvéd Egerben; Koppely Károly birtokos.

Csanádi egyház megyében: Graeffner Anna urhölgy Nagyalván; Stephani István tornyai tisztartó; Lovrics István kisiratosi jegyző; Szilberleitner Mihály eleki jegyző; Raisz Zsigmond eleki orvos; Mikossevics Alajos csanádi papnövendék.

Erdélyi egyház megyében: Vakár János gym. tanár, Tamás Lajos polgár Udvarhelyen; Demjén László könyvtáros Kolosvárt; Pregardt Katalin, Schutz János nő asszonyság; Meyer Ignác ker. orvos, Vizi Ferencz tanácsi tollnok, Gyertyánfy Albert kereskedő, Pilich Mihály kömives Brassóban.

Kassai egyház megyében: Láneczy Jakab birtokos; Tatay Imre bárczai lelkész; Thomas Mátyás mecenzeni káplán; Szerdahelyi Károly jogász; Tokajkerületi tanítói kar; Fazekas József káplán; Dzubay József homorogdi g. e. lelkész; Könes József Szikszón.

Pécsi egyház megyében: Arvay Sándor esper, dárdai plebános; Kisfaludy Pál es. k. szolgabíró; Jesszenszky Zoltán megyefai birtokos; Volf Ferencz tisztartó Bicsésden; Bertalan Alajos fekedí plebános.

Pannonhegyi főapátságban: Adamovics Ádám t.-széki segéd Kocsón; Chernelházi Chernel Kálmán ügyvéd Kőszegen; gr. Pestetics Sándor Kőszegen; Nagy Lajos ügyvéd Sopronban; Németh István könyvtáros, Salamon Zsigmond járásbíró Kőszegen; gr. Széchenyi Sándor Sopronban; Sebők Arkád Pannonhegyen.

Szathmári és munkácsi egyház megyékben: Cserszky Antal segédbíró Nagyszőlősen; Rakovszky János g. e. lelkész Irán; Riskó Mihály g. e. lelkész Holyatytinban; Láneczy István polgármester Felső-Bányán; Ternyey János birtokos Apában; Kovács Lőrincz birtokos, Moldován Kálmán kereskedő Nagy-Bányán.

Székesfehérvári egyház megyében: Alapi Salamon Ádám birtokos Székesfehérvárt.

Szepesti egyház megyében: Cziruly József uradalmi kormányzó, Dluhovics Mátyás erdőfőnök, Sperlágh Ede erdőmester, Storch Vendel erdősz Arvaváralján; Kaposy János erdősz Vitanován; Lokesánszky Flóris erdősz Podjelen; Vászely János es. k. közjegyző Zúiováralján; Cancrin Mihály urad. mérnök, Királylehotai Lehoczky Antal tisztartó Arvaváralján; Lavotba József urad. ispán Sirokán; Felsőkubinyi és nagyolaszi Meskő Gabriella kisasszony Arvaváralján.

Szombathelyi egyház megyében: Széll Kálmán, Székely Ferencz, Kollár Gyula, Dzsó Dénes gymnasiumi tanulók; özv. Mikés báróné; Réfy Lajos tanító Egerszegen; Rosenbergy János kishéri tanító; Mitli Ferencz városbíró Körmenten; Földi Bernát tisztartó Letenyén; Kovácsy József ker. jegyző Lövön; Vaczko Alajos számtartó Nemptiben.

Veszprémi egyház megyében: Mária társulat Felsősegűsdön; Andri János jegyző, Faddy Kristóf könyvtárnok Zirczen; Györök György jegyző Sásdon; Kaszt Constant c. r. pleb. Nánán; Pákozdy Roman c. r. pleb. Olásfalván; Horváth Elek tanító Lókuton; Pillich Antal récei pleb.

Könyvhirdetés.

Hartleben K. A. könyvkereskedésében (Pest, vácz-utca 17-ik alatt) kaphatók:

Leonhard M.-tól „Jézus élettüköre.“ Imakönyv, ker. kath. számára. Kötve 90 kr, 1 ft 62 kr, és 2 ft 10 kr ujj.

Münster R.-tól „Minden bölcsesség kezdete az Isten félelme.“ Imakönyv, a mindkét nemű korosabb kath. ifjuság számára. Németből ford. Sujánszky Antal. Kötve 1 ft 40 kr ujj.

Tárkányi B. Józseftől „Lelki manna,“ azaz imádságos és énekes könyv különösen a kath. ifjuság számára. Kötve 35 kr, 53 kr, 1 ft 5 kr ujj.

Tóth Károlytól „Az istenfélő gyermek,“ vagyis imakönyv gyermekek és ifjak számára. Kötve 35 kr, 42 és 53 kr ujj.

Csajághy Sándortól „Áhitatosság zsongói,“ ker. kath. ifjuság számára. Kötve 1 ft 80 kr, és 2 ft 50 kr ujj.

kegyes adományok.

Szent-István-oltárra: tek. Herczegh János birtokos ur Pesten 1 ft. 10 kr. au. ért.; egy névtelen 1 ft. au. ért.

A „Kath. Néplap“ teljes számú példányai még megrendelhetők.

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT; FELELŐS SZERKESZTŐ: KÁDAS RUDOLF.

PESTEN, EMICH GUSZTÁV A M. AKAD. NYOMDÁSA (BARÁTOK TERE, 7. SZÁM).